

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen, Enheten för skatteadministration, skatteavtal o tullfrågor
103 33 Stockholm

Att: Marcus Sjögren och Anders Lenfors

Via e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se; marcus.sjogren@regeringskansliet.se;
anders.lenfors@regeringskansliet.se

Stockholm
2024-04-18

Ert dnr
Fi2024/00117

Vårt dnr
2024/005

Remissvar angående promemorian Justeringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Näringslivets Regelråd (nedan NNR) har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

I syfte att motverka skatteflykt och skatteundandragande har Sverige åtagit sig att utbyta upplysningar om finansiella konton med andra stater och jurisdiktioner enligt flera internationella överenskommelser, bland annat det så kallade FATCA-avtalet med USA, rådets direktiv 2014/107/EU (DAC 2) och OECD:s standard för Common Reporting Standard (CRS).

Det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) utvärderar varje lands lagstiftning som genomför den globala standarden (CRS). Sveriges lagstiftning utvärderades en första gång under år 2017. Global Forums utvärdering föranledde lagändringar som antogs efter förslag i proposition.

För närvarande pågår en andra, och i vissa avseenden djupare, utvärdering av genomförandelagstiftningen i varje land. Sveriges lagstiftning utvärderades för andra gången under våren 2023. Denna promemoria innehåller förslag till justeringar i lagstiftningen med anledning av påpekanden i Global Forums andra utvärdering.

Promemorian innehåller även förslag som föranleds av Skatteverkets hemställda Ändrade tidpunkter för uppgiftslämnande med anledning av det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton (Fi2023/01129).

NNR avser i detta remissvar ta upp frågorna om tidigare lagd tidpunkt för uppgiftslämnande och det utökade tillämpningsområdet för kontoavgift, tidigare dokumentationsavgiften.

Tidpunktens betydelse för uppgiftslämnarbördan

Finansdepartementet skriver i avsnitt 8.4 följande angående tidigarelagd tidpunkt för lämnandet av kontrolluppgift om finansiella konton som innehas av individ skattskyldig i annat land än Sverige: *"skulle ett ömsesidigt, tidigare utbyte av upplysningar mellan länder ge förutsättningar för ökad kvalitet på uppgifterna"*. Detta sistnämnda då det påstås underlätta Skatteverkets kontrollmöjligheter. NNR menar att detta resonemang bygger på att en uppgift lämnad till Skatteverket av ett kontoförande institut har samma tillförlitlighet om den lämnas den 31 januari som om den lämnas den 15 maj. NNR uppfattar att det är högst tveksamt om ett kontoförande institut kan lämna tillförlitliga uppgifter så nära inpå ett avslutat kalenderår som den 31 januari. NNR vill lyfta fram följande omständigheter som talar för denna tveksamhet.

Uppgiftslämnandet inom det snävare tidsfönstret kanske inte vore omöjlig om det enbart handlade om några få konton hos varje kontoförande institut. Det redovisas dock i promemorian att det finns 640 finansiella institut i Sverige som berörs av förslaget och 1 692 800 kontrolluppgifter som lämnades till Skatteverket avseende år 2022. Detta innebär ett genomsnittligt antal kontrolluppgifter per institut på 2 645 stycken. Vissa institut har förstås bara några enstaka konton medan andra har ett stort antal att rapportera. Det finns uppgifter om att konsultföretag som fått i uppgift att assistera i denna hantering har begärt 16 arbetsdagar för utförandet av denna uppgift. År 2024 inföll i praktiken den första arbetsdagen den 8 januari och den 30 januari hade 16 arbetsdagar förflutit. De uppgifter som då tagits fram av konsultföretaget behövde därefter kontrolleras av det kontoförande institutet samt överlämnas till Skatteverket. Detta tidsschema lämnar mycket små marginaler för "strul" och en hög risk för felaktiga uppgifter, försenat inlämnande samt en tillkommande kontoavgift.

NNR uppfattar att kontoförande institut inte enbart utgörs av större finansiella institut såsom banker och försäkringsbolag utan även omfattar investeringsenheter. I investeringsenheter är det finansiella kontot normalt en andel i eget kapital eller skulder och det är bland annat värdet på en sådan andel eller fordran per den 31 december som ska rapporteras i kontrolluppgift den 31 januari. En rapportering i ett så tidigt skede kan i många fall medföra att det rapporterade värdet för andelar måste grunda sig på inaktuella uppgifter vilket kan resultera i att investerare blir felaktigt beskattade i sina hemländer.

NNR uppfattar att berörda finansiella konton även inbegriper advokaters klientmedelskonton. En bank har inte kunskap om för vem ett klientmedelskonto är öppnat och har ingen relation till den personen, vilket innebär ett tidskrävande och manuellt arbete att få in de uppgifter som behövs för att rapportera klientmedelskonton. En bank behöver kontakta advokaten efter årsskiftet för att begära in uppgifter om kontohavaren per den sista december. Advokaten behöver vända sig till sin klient för att få information om klientens skatterättsliga hemvist och sedan återkoppla till banken. Banken behöver processa informationen och skapa en kontrolluppgift med uppgifter om kontosaldo och eventuella inkomster på kontona. NNR menar att det finns en hög risk för felaktiga uppgifter, försenat inlämnande och en tillkommande kontoavgift.

NNR uppfattar att berörda finansiella konton även inbegriper konton för oskiftade dödsbon och konton för dödsbodelägare. Liksom för klientmedelskonton kan det bli svårt att hinna hantera rapportering av konton för utländska dödsbon i Sverige och konton för utländska dödsbodelägare. NNR menar att det finns en hög risk för felaktiga uppgifter, försenat inlämnande och en tillkommande kontoavgift.

Ovanstående visar att konsekvenserna av en kortad tidsgräns för rapportering kan antas få konsekvenser som inte är obetydliga och som mycket väl skulle kunna överstiga nyttan med förslaget. Konsekvensutredningen i promemorian behöver kompletteras för att inkludera ovan nämnda, och andra, omständigheter som kan uppkomma vid ett införande.

Kontrollavgift (kontoavgift)

Finansdepartementet föreslår att den nuvarande dokumentationsavgiften ersätts med en kontoavgift, som föreslås få en annorlunda utformning jämfört med nu gällande avgift.

Den nuvarande dokumentationsavgiften avser endast bristande dokumentering av innehavaren av kontot och inte rapporteringen i sig. Den föreslagna kontoavgiften skulle avse bristfällig eller sen inlämning av kontrolluppgift. Denna utvidgning av tillämpningsområdet för avgiften kan förutses få konsekvenser som måste beskrivas i promemorian, särskilt eftersom det samtidigt genom den kortade tidsgränsen försvåras att lämna in rätt uppgifter i tid.

Uppgiftslämnande genom kontrolluppgifter förekommer redan i Sverige på flera områden och har hittills fungerat väl utan sanktionsmedel såsom en kontrollavgift (kontoavgift). Ett införande av sanktionsmedel i samband med rapportering angående finansiella konton skulle kunna få konsekvenser för andra rapporteringar av kontrolluppgifter. Ett bredare införande av sanktionsavgifter i samband med lämnandet av kontrolluppgifter skulle kunna få negativa effekter som behöver konsekvensbeskrivas innan det första steget tas på denna väg. Införandet av en kontoavgift måste konsekvensutredas ordentligt innan beslut i denna fråga kan fattas.

Alternativa förslag

NNR kan i promemorian inte finna några alternativa förslag, exempelvis när det gäller den föreslagna tidsgränsen för rapportering angående finansiella konton. I promemorian föreslås den 31 januari som sista datum, istället för den 15 maj som gäller idag. NNR saknar exempelvis en beskrivning av konsekvenserna av ett sista svarsdatum den 22 mars, mitt emellan den 31 januari och den 15 maj. Konsekvensutredningen behöver kompletteras när det gäller alternativa förslag.

Utredningsskyldigheten

NNR utgår från att Finansdepartementet under sitt arbete med att ta fram den aktuella promemorian varit i nära kontakt med representanter för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten som berörs av förslaget. Av promemorian framgår dock inte vilka kontakter som tagits, vilka synpunkter som kommit in eller vilka hänsyn som tagits till företagens synpunkter. Istället skriver Finansdepartementet under avsnitt 8.5 Konsekvenser för företag och privatpersoner: *"Förslaget har ingen effekt på företagens lönsamhet, konkurrensförutsättningar och marknaden i övrigt."* Promemorian behöver kompletteras i detta avseende.

Slutsats

NNR finner att underlaget behöver kompletteras för att kunna ligga till grund för beslut. Dessutom förefaller det NNR vara tveksamt om nyttan med ovan nämnda delar av förslaget överstiger kostnaderna och nackdelarna för företagen. Mot denna bakgrund avstyrker NNR de delar av förslaget som tas upp ovan.

August Liljeqvist
Näringslivets Regelnämnd